

monarchiet — hvis Interesser falde sammen med vore — for en stor, for en overordentlig væsentlig Deel, Friheden til at ordne Landets finantsielle Forhold forsvareligt. Det troer jeg ikke, vi kunne gjøre. Jeg troer, at der gives for Monarchiet en Ret til, ligesom det har forbrugt sine Activer, ogsaa at skaffe sig Activer, og jeg troer, at hvad der medgaaer til at erhverve Activer, som Monarchiets Lovgivningsmagt erkender for nødvendige, det er nødvendige Udgifter, og forsaavidt disse Udgifter overstige Indtægterne og medføre en Underbalance, maa ogsaa denne dækkes ved et Tilskud fra Landsdelene. Jeg skal nævne et Exempel, som ligger lidt tilbage. Det er ikke længe siden — det var for Fællesmonarchiets Oprettelse — at der blev erhvervet et meget stort Activ, som det nu viser sig, for Fællesmonarchiets Regning, og det var absolut nødvendigt at erhverve dette Activ — det var de Augustenborgske Godser. Der kunde komme lignende Forhold, som kunde gjøre det ganske nødvendigt, at Monarchiet for sin egen Eksistenses Skyld maatte erhverve sig Activer af samme Art, og naar det forlanger Midler dertil og opfører dem paa sit Budget, og Udgifterne da overstige Indtægterne, saa er det et Deficit, som Landsdelene maae dække, og det vil udfræve Mere, end der efter en Opgjørelse kan fræves tilbage. Men Activer kunne ikke blot erhverves i Fordegods og Eiendomme, men ogsaa i Penge og Obligationer, og ad denne Vej troer jeg, at det Overskud, der kunde fremkomme, fuldkommen reiligt kan blive Fællesmonarchiets Eiendom. Som jeg allerede begyndte med, jeg anseer det med Hensyn til Landsdelene for at være af ingen Interesse. Det er mig complet umuligt at adskille min Interesse for Kongeriget Danmark og min Interesse for det danske Monarchi. Man kan tænke om Monarchiets Sammensætning og Ordning, hvad man vil; men saalænge det bestaaer — og vi tale her under Forudsætning af det Bestaaende — kunne vi ikke have forskellige Interesser, og derfor taber dette Spørgsmaal for en stor Deel sin Betydning. Men forsaavidt man vil have en Theori for, hvor disse Penge skulle blive af, saa er det min Overbeviisning, at Monarchiet er fuld-

berettiget til at indfordre dem indtil sidste Skilling; jeg troer ikke, at de ere fuldkommen endeligt erhvervede for Monarchiet ved Regnskabs Afslutning, men Monarchiets Lovgivningsmagt, Hs. Maj. Kongen og Rigsraadet, har Midler til at indvinde dem i Monarchiets Kasse. Hvad der imidlertid fremfor Alt er mig af Vigtighed at udhæve er, at jeg troer, at Sagen har en overordentlig ringe praktisk Betydning.

Andrøe: Naar jeg tillader mig igjen idag at bede om Ordet, saa er det jo ikke for paa nogen Maade at ville forsøge paa specielt at imødegaae de Anskuelse, der ere fremkomne fra den ærede Vder Landstingsmand for 1ste Kred (Wessely), og særligt fremkomne eller angivne som modstridende mine. Det er overhovedet slet ikke min Hensigt at indlade mig i en saadan særlig Discussion; min Undskyldning for, at jeg atter tager Ordet, søger jeg blot i Hensyn til Sagens Vigtighed, for om jeg kunde bidrage, om ogsaa kun Noget til at opklare Forestillinger, som jeg troer have været i høi Grad uklare, og som efter vore Forhold let ved almindelig Dmtale kunne blive gjorte endnu uklare, end de alt ere. Forsaavidt det havde været muligt, troede jeg derfor at burde benytte min Stilling som Medlem af dette Thing for ved nogle enkelte Bemærkninger dog at bidrage Noget til at fjerne Usikkerheden og Uklarheden i Bedømmelsen af enkelte af de Punkter, som jeg troede at kunne give Oplysning om. Det er deri, jeg søger min Undskyldning, for at jeg atter tager Ordet, væsentligt kun for nærmere at kunne gjentage og maaskee noget tydeligere fremstille, hvad jeg alt igaar har havt Anledning til at berøre.

Jeg skal da først i Forbigaaende udtale mig med Hensyn til en Uttring af den ærede Landstingsmand, som idag først havde Ordet (Bloch), og som i sine Betragtninger maaskee streifede noget ind paa en tidligere Sag; nemlig Sagen angaaende Kassebeholdningen, hvilken jo ogsaa staaer i Forbindelse med denne Sag, idet det der omhandlede Forhold staaer i en nærmere Berøring med Finantsloven. Der fremkom fra hans Side, saavidt jeg hørte, kun en eneste